

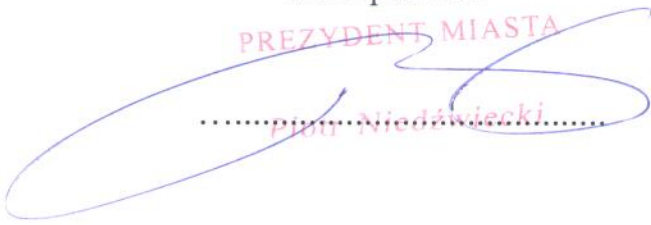
SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY ZA 2014 ROK

Opracował:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej
Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli
Koordynator Programu Wspierania Rodziny
na lata 2012-2014 dla Miasta Zduńska Wola

Akceptował:

PREZYDENT MIASTA

.....Piotr Niedźwiecki.....

Zduńska Wola, marzec 2015 r.

Sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny za 2014 rok

1. Wstęp

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (zmiana z dnia 25 lipca 2014 r. Dz. U. z dnia 4.09.2014 r. poz. 1188), prezentuje nowe rozwiązania w zakresie funkcjonowania spójnego i skutecznego systemu dla rodziny, która przeżywa trudności w wypełnianiu funkcji rodzinnych.

Pierwszym i najważniejszym elementem tego systemu jest gmina i działania służące udzielaniu rodzinie wszechstronnej pomocy, tak aby mogła ona poradzić sobie z doznanymi trudnościami i w efekcie by nie doszło do interwencji w postaci umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej.

Jeśli w funkcjonowaniu rodziny pojawiają się dysfunkcje, instytucje i służby powołane do wspierania rodziny zobowiązane są do podjęcia na jej rzecz określonych działań. Problemy występujące w rodzinie często są złożone i wymagają interdyscyplinarnych rozwiązań. Głównymi problemami wpływającymi na funkcjonowanie rodzin są: przemoc w rodzinie, alkoholizm, ubóstwo i brak lub niewystarczające kompetencje w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

Sprawozdanie z realizacji zostało opracowane na podstawie danych przygotowanych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli, który jest koordynatorem realizowanych zadań ujętych w Programie.

Zgodnie z art. 176 powyższej ustawy nałożono na gminę następujące zadania:

- 1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny,
- 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
- 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym tworzenie placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych przez:
  - a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcie i pomoc asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
  - b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających, prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsca dla dzieci,
- 4) finansowanie kosztów szkoleń dla rodzin wspierających podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny, kosztów związanych z udzielaniem pomocy rodzinie w opiece i wychowaniu ponoszonych przez rodziny wspierające, współfinansowanie pobytu dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej po dniu 31 grudnia 2011 r., odpowiednio:

- a) 10% w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy,
  - b) 30% w drugim roku pobytu dziecka w pieczy,
  - c) 50% w trzecim i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 5) prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zastępczej zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej Centrum Opieki Socjalnej w Zduńskiej Woli od 2012 r. realizuje zadania z zakresu ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, pomagając rodzinom w wypełnianiu jej funkcji opiekuńczo-wychowawczej. W ramach tej pomocy oferuje wsparcie, które obejmuje wiele różnych aspektów pomocy (poradnictwo, pomoc finansowa, edukowanie, wspieranie). Pomoc kierowana jest do rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, niewydolnych wychowawczo i opiekuńczo ze względu na brak kompetencji wychowawczych, niewydolnych ze względu na ograniczone możliwości intelektualne, dysfunkcyjnych lub zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Trudna sytuacja rodziny powoduje nie tylko reperkusje w funkcjonowaniu jej dorosłych członków, ale przede wszystkim jej negatywne skutki odczuwają dzieci. Powyższe trudności bezpośrednio dotyczą ich rozwoju fizycznego i psychicznego, a długofalowo skutkują brakiem samodzielności i umiejętności w funkcjonowaniu w środowisku społecznym. Prowadzi to do niezaradności życiowej, bezsilności w zaspokajaniu swoich potrzeb, a w konsekwencji do poszerzenia się sfery ubóstwa i deprivacji o następne pokolenia.

Zgodnie z ustawą o wsparciu rodziny w przypadku, gdy ośrodek pomocy społecznej poweźmie informacje o rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej, pracownik socjalny przeprowadza wywiad środowiskowy i po dokonaniu analizy sytuacji rodziny, wnioskuje o przydzielenie rodzinie asystenta rodziny.

Do zadań **asystenta rodziny** prowadzącego pracę z rodziną w miejscu jej zamieszkania lub w miejscu wskazanym przez rodzinę, należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną we współpracy z członkami rodziny i w konsultacji z pracownikiem socjalnym,
- 2) opracowanie, we współpracy z członkami rodziny i koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej, planu pracy z rodziną, który jest skoordynowany z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej,
- 3) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu

- umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,
- 4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych,
  - 5) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych,
  - 6) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi,
  - 7) wspieranie aktywności społecznej rodzin,
  - 8) motywowanie członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych,
  - 9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej,
  - 10) motywowanie do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych,
  - 11) udzielanie wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych,
  - 12) podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin,
  - 13) prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci,
  - 14) prowadzenie dokumentacji dotyczącej pracy z rodziną,
  - 15) dokonywanie okresowej oceny sytuacji rodziny,
  - 16) monitorowanie funkcjonowania rodziny po zakończeniu pracy z rodziną,
  - 17) sporządzanie na wniosek sądu, opinii o rodzinie i jej członkach,
  - 18) współpraca z jednostkami administracji rządowej i samorządowej, właściwymi organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami i osobami specjalizującymi się w działaniach na rzecz dziecka i rodziny,
  - 19) współpraca z zespołem interdyscyplinarnym lub grupą roboczą lub innymi podmiotami, których pomoc przy wykonywaniu zadań uzna za niezbędną.

W swoich działaniach na rzecz rodziny asystent rodziny współpracuje z **pracownikiem socjalnym**, do którego zadań należy m.in.:

- 1) analiza sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie,
- 2) wzmocnienie roli i funkcji rodziny,
- 3) rozwijanie umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny,
- 4) podniesienie świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,
- 5) pomoc w integracji rodziny,
- 6) przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny,
- 7) dążenie do reintegracji rodziny,
- 8) wsparcie przez działania instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka,
- 9) wsparcie przez działania placówek wsparcia dziennego,

- 10) wsparcie przez działania rodzin wspierających,
- 11) konsultacje i poradnictwo specjalistyczne,
- 12) terapia i mediacje,
- 13) zapewnienie usług dla rodzin z dziećmi w tym: usługi opiekuńcze i specjalistyczne,
- 14) zapewnienie pomocy prawnej,
- 15) organizacja dla rodzin spotkań, mających na celu wymianę doświadczeń oraz zapobieganie izolacji /grupy wsparcia, grupy samopomocowe/.

2. Działania realizowane w ramach Programu w 2014 roku

Cel szczegółowy 1:

Wspieranie rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej

- prowadzenie poradnictwa psychologicznego, prawnego, terapeutycznego, socjalnego oraz psychopedagogicznego w Punkcie ds. Przemocy w Rodzinie dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji rodzinnych,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej, w szczególności dla dzieci młodzieży w zakresie problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii,
- prowadzenie nowych form pracy z rodziną, w tym psychopedagoga, psychoterapeuty, specjalisty ds. relacji interpersonalnych i profilaktyki uzależnień, mediatora,
- organizowanie w ramach Centrum Aktywności Lokalnej społeczno - edukacyjnej akcji promującej obywatelskie działania na rzecz rozwoju społeczności lokalnych pod hasłem „Zróbmy coś dla siebie i naszych społeczności”,
- działania Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej na rzecz rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi dot. sprawowania władzy rodzicielskiej, kierowania na leczenie odwykowe, udział w Zespole Interdyscyplinarnym,
- organizowanie imprez integracyjnych w celu przeciwdziałania degradacji rodziny,
- realizacja projektu systemowego "Maksymilian" umożliwiającego dostęp do aktywnych form integracji społecznej oraz podniesienie kwalifikacji i umiejętności zawodowych rodziców zagrożonych bezrobociem,
- zawieranie kontraktów socjalnych prowadzących do zwiększenia aktywności osób i rodzin,
- realizacja projektów socjalnych o charakterze środowiskowym na rzecz osób i rodzin mających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej,

- organizowanie wyjazdów turystyczno – edukacyjno - integracyjnych w ramach przeciwdziałania marginalizacji społecznej rodziny,
- rozpowszechnianie materiałów informacyjnych MOPS, Punktu ds. Przemocy w Rodzinie, Punktu Informacji Obywatelskiej, Europejskiego Punktu Informacyjno - Doradczego dla Osób Niepełnosprawnych i ich Rodzin, Klubu Integracji Społecznej, Centrum Aktywności Lokalnej o możliwości uzyskania pomocy,
- doskonalenie kadr z zakresu wspierania rodziny celem tworzenia systemu pomocy dla rodzin znajdujących się w sytuacjach kryzysowych,
- spotkania Zespołu Interdyscyplinarnego i działających w ramach niego Grup Roboczych,
- świadczenie pracy socjalnej na rzecz poprawy funkcjonowania osób w ich środowisku społecznym, wzmocnienie ich aktywności i samodzielności życiowej, reprezentowanie osób niepełnosprawnych w różnych instytucjach,
- współpraca z instytucjami działającymi na rzecz rodzin wymagających wsparcia m. in.: Miejską Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Sądem, Prokuraturą, Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną, Policją, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Strażą Miejską, Stowarzyszeniami Abstynenckimi, szkołami podstawowymi, gimnazjalnymi, przedszkolami, organizacjami pozarządowymi, placówkami służby zdrowia.

Cel szczegółowy 2:

Praca z rodziną w celu zapobiegania sytuacji kryzysowych:

- prowadzenie monitoringu rodzin znajdujących się w sytuacji kryzysowej,
- praca z jednostką i rodziną w ramach pracy socjalnej nastawiona na rozwiązywanie zdiagnozowanych problemów,
- wdrażanie programów terapeutycznych dla osób uzależnionych,
- podejmowanie działań integrujących rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji rodzinnych rodziny w ramach Ogólnopolskiej Kampanii Społecznej „Czerwiec Aktywnych Społeczności”,
- opracowanie informatorów o działalności Punktu ds. Przemocy w Rodzinie,
- prowadzenie programów profilaktyczno - edukacyjnych dla dzieci i młodzieży, spotkania z rodzicami m.in. w szkołach,
- praca socjalna nastawiona na motywowanie do zmiany stylu życia,
- prowadzenie monitoringu sytuacji dzieci w rodzinach biologicznych,
- kompleksowe poradnictwo i wsparcie rodzin:
  - w zakresie pomocy psychologicznej m.in.: terapia rodzinna, terapia małżeńska, terapia

dziecka, oddziaływania terapeutyczne, konsultacje, wzmocnienie roli i funkcji rodziny, rozwijanie umiejętności opiekuńczo - wychowawczej rodziny, podniesienie świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny,

- **w zakresie pomocy prawnej** m.in. formułowanie pism urzędowych, porady prawne,
  - **w zakresie pomocy socjalnej** m.in. udzielenie wszechstronnej informacji o możliwości uzyskania pomocy, indywidualny kontakt z osobami potrzebującymi pomocy,
- aktywizacja zawodowa i społeczna w Klubie Integracji Społecznej,
  - udział w zajęciach Klubu Integracji Społecznej z doradcą zawodowym, psychologiem, prawnikiem, terapeutą umożliwiającą wzrost kompetencji życiowych i umiejętności społeczno - zawodowych, powrót na rynek pracy,
  - organizowanie szkoleń zawodowych w ramach projektu systemowego "Maksymilian" mających na celu zdobycie oraz podniesienie kwalifikacji zawodowych i społecznych przez osoby bezrobotne,
  - prowadzenie kampanii informacyjno - edukacyjnych w zakresie przemocy w rodzinie m. in. w szkołach, sądzie, prokuraturze, policji, placówkach służby zdrowia.

Cel szczegółowy 3

Zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie

- zapewnienie wsparcia finansowego i rzeczowego rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej zgodnie z kryterium ustawy o pomocy społecznej,
  - organizowanie letniego wypoczynku dla 90 dzieci w ramach Miejskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
  - finansowanie 3 asystentów rodziny (1 ze środków własnych, 2 ze środków zewnętrznych),
  - współfinansowanie pobytu dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej - 4 dzieci ze środków własnych na kwotę 27.958,02 zł,
  - współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej - 27 dzieci ze środków własnych na kwotę 41.982,25 zł,
  - finansowanie dożywiania dla dzieci w trakcie nauki w ramach realizowanego programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”.
- Łączna liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej – 104:
- dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych – 88,
  - dzieci przebywających w placówkach opiekuńczo - wychowawczych – 16.

Liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w 2014 roku – 31:

- w placówkach opiekuńczo - wychowawczych – 4,

- w rodzinach zastępczych – 27, w tym:

- w rodzinach spokrewnionych – 21,
- w rodzinach niespokrewnionych – 1,
- w rodzinach niezawodowych – 4,
- w rodzinach zawodowych – 1.

Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny – 45.

W 2014 r. na zadania ustawowe z zakresu wspierania rodziny wydatkowano kwotę 146.897,39 zł. Ponadto rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej oferowana była pomoc finansowa i rzeczowa. Opłacono koszty posiłków dzieci w szkołach oraz organizowano i opłacano letni wypoczynek dla dzieci.

Cel szczegółowy 1			
Wspieranie rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych			
Działania	Realizator	Wskaźniki	Źródła finansowania
Wspieranie rodzin i dzieci przez: pracownika socjalnego, psychologa, psychopedagoga, specjalista ds. relacji interpersonalnych i profilaktyki uzależnień asystenta rodziny	Gmina MOPSCOS MPiPS EFS	277 rodzin 147 rodziny 45 rodzin	środki własne środki własne środki własne,zewn., środki EFS
Organizowanie porad, prelekcji rozwijających umiejętności opiekuńczo - wychowawcze	Gmina MOPSCOS	177 porad	środki własne
Działalność Zespołu Interdyscyplinarnego Działalność Grup Roboczych	Gmina MOPSCOS	4 spotkania 198 spotkań	środki własne środki własne
Indywidualne poradnictwo: - psychologiczne, - prawne, - zawodowe.	Gmina MOPSCOS PUP	171 porady 88 porad 216 porad	środki własne środki własne środki zewn.
Prowadzenie rodzinnej integracji, przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny	Gmina MOPSCOS EFS	1 impreza integracyjna 2 wyjazdy turystyczno -integracyjne 1 spotkanie wigilijne oraz 1 piknik rodzinny	środki gminy środki własne środki zewn środki EFS

<p>Doskonalenie współpracy pomiędzy poszczególnymi podmiotami prowadzącymi pracę z dzieckiem i rodziną</p>	<p>Gmina MOPSCOS Policja Sąd Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna Prokuratura Placówki służby zdrowia Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p>	<p>280 spotkań</p>	<p>środki własne</p>
<p>Aktywizowanie środowiska lokalnego w zakresie inicjowania i promowania form wspierania rodziny</p>	<p>Gmina MOPSCOS Policja Straż Pożarna Organizacje pozarządowe Prokuratura Sąd Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p>	<p>CAL, Dzień Sprzeciwu Wobec Bicia Dzieci, Międzynarodo wy Dzień Rodziny, Międzynarodo wy Dzień Dzieci będących Ofiarami Agresji, Międzynarodo wy Dzień Przeciwdziałani a Nadużywaniu Środków Odurzających i Leków oraz ich Nielegalnemu Handlowi, Tydzień Pomocy Ofiarom Przestępstw, Dzień Eliminacji Wobec Bicia Kobiet</p>	<p>środki własne środki własne środki własne środki własne środki własne środki własne środki własne</p>

Cel szczegółowy 2			
Praca z rodziną w celu zapobiegania sytuacji kryzysowej			
Analiza sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie	MOPSCOS	277 rodzin	środki własne
Konsultacje i poradnictwo	MOPSCOS	213 porad	środki własne
Terapie i mediacje	MOPSCOS	152 rodzin	środki własne
Organizowanie grup wsparcia i grup samopomocowych	MOPSCOS	7 rodzin	środki EFS
Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka w rodzinie	MOPSCOS	277 rodzin	środki własne
Cel szczegółowy 3			
Zapewnienie bezpieczeństwa dziecku			
Zapewnienie wsparcia finansowego, rzeczowego i w naturze rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej	MOPSCOS	270 rodzin	środki własne
Organizacja wypoczynku dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	Gmina MOPSCOS	90 dzieci	środki gminy
Organizowanie i finansowanie dożywiania dla dzieci i młodzieży w trakcie nauki i zajęć, wyposażenie w artykuły szkolne	MOPSCOS	295 dzieci	środki własne
	MOPSCOS PGE Łódź	217 dzieci 40 dzieci	środki własne środki zewn.
Organizowanie i finansowanie czasu wolnego w świetlicy środowiskowej	MOPSCOS Gmina	30 dzieci	środki własne środki gminy
Finansowanie asystenta rodziny	Gmina	2 asystentów	środki zewn.
	MOPSCOS	1 asystent	środki własne
Współfinansowanie pobytu dziecka z terenu miasta w pieczy zastępczej	Gmina	14 dzieci	10% kosztów
	MOPSCOS	12 dzieci	30% kosztów
		4 dzieci	50% kosztów środki własne

3. Potrzeby w zakresie wspierania rodziny na 2015 rok

Potrzeby na 2015 r. w zakresie realizacji ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej przedstawiają się następująco:

Zadania własne:

85201 placówki opiekuńczo wychowawcze	- 27.910,00 zł
85204 Rodziny zastępcze	- 41.790,00 zł

85219 Ośrodki pomocy społecznej:

plące i utrzymanie

(zatrudnienie 1 asystenta rodziny) - 31.000,00 zł

85154 Przeciwdziałanie alkoholizmowi:

(zatrudnienie kierownika świetlicy, 2 wychowawców i koszty utrzymania) – 89.810,00 zł

Planuje się również objąć pomocą finansową rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej w formie zasiłków celowych, okresowych, dożywiania dzieci w szkołach, finansowanie letniego wypoczynku dzieci oraz wystąpienie do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej o sfinansowanie 2 etatów asystentów rodziny.

w/z DYREKTORA
MIEJSKIEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
CENTRUM OPIEKI SOCJALNEJ
Marczak
mgr Małgorzata Marczałak